

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI

TERMIZ DAVLAT UNIVERSITETI

“TASDIQLAYMAN”
O'quv ishlari bo'yicha prorektor
prof.R.N.To'rayev
2024-yil

Ro'yxatga olindi:
№ BD-60310100-2.06
“16” 06 2024-yil

LOGISTIKA
FANING O'QUV DASTURI

(kunduzgi ta'lim shakli 4-kurs talabalar uchun)

Bilim sohasi	300000 - Ijtimoiy fanlar, jurnalistika va axborot
Ta'lim sohasi	310000 – Ijtimoiy va xulq atvoriga mansub fanlar
Ta'lim yo'nalishi	60310100- Iqtisodiyot(tarmoqlar va sohalar bo'yicha)

Fan/modulkodi	O'quvyili	Semestr	Kreditlar
LOGB406	2024-2025	7	6
Fan/modulturi	Ta'limtali	Haftadagi dars soatlari	
Tanlov fan	o'zbek	5	
Fanning nomi	Auditoriya	Mustaqil ta'lim	Jami yuklama
Logistika	72	108	180

1.	Fanning mazmuni
2	<p>Fanni o'qitishdan maqsad – talabalarga logistika sohasida zamonaviy kontseptsiya va vazifalarini, moddiy oqimlarni rational tashkil etish hisobiga xo'jalik faoliyati samaradorligining oshirishini ta'minlovchi uslublarni hamda shu sohada nazariy va amaliy professional bilimni shakllantirishdan iboratdir.</p> <p>Fanning vazifasi – logistikaning nazariy kontseptsiyasini aniqlash va undan amaliyotda samarali foydalanish, ta'minot va taqsimlashni boshqarish, logistikada rejalashtirish strategiyasi, logistikada transport aspektlari va omborlarga joylash tizimlari, logistikada materiallarni boshqarish va taqsimotni tashkil qilish, logistikada xarajatlarni baholash metodlari va ularni qisqartirish yo'llari va logistikada zahiralarni boshqarish kabi masalalarni ishlab chiqishga o'rgatishdan iborat.</p>

II. Asosiy nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari)
<p>1.1. Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi:</p> <p>1-Mavzu. «Logistika» fanining predmeti va vazifalari Logistikaning ob'ekti va predmeti hamda uning asosiy tushunchalari. Logistikaning rivojlanish bosqichlari. Logistikaning asosiy maqsadi. Innovatsion logistik kanal va Innovatsion logistik zanjir. Logistikaning funksional sohalari va ularning tavsifi. Logistikada tashkiliy yo'nalish va texnologik yo'nalish. Zaxiralar, ishlab chiqarish, taqsimlash, mahsulotlarni tashish, omborlarga joylash va axborot ta'minoti.</p> <p>2-Mavzu. Logistik tizimi kontseptsiyasi Logistikaning funksiyalari va tamoyillari. Logistikaning kontseptual tashkil etuvchilari. Logistikaning maqsadlari va tizimlari.</p> <p>3-Mavzu. Logistikaning marketing va ishlab chiqarishni rejalashtirish bilan funktsional o'zaro bog'liqligi. Logistik tizim tushunchasi va uning kontseptsiyasi. Logistika tizimining faoliyat yuritishini baholash.</p>

4-Mavzu. Logistikada materiallarni boshqarish va taqsimotni tashkil qilish

Moddiy oqim tushunchasi va uning harakatlanish sxemasi. Logistikada axborot va moliyaviy oqimlar. Moddiy oqimlarni boshqarish tizimlari. Moddiy oqimlar harakatlari sxemasining ta'rifi. Logistik tizimda mahsulotlar taqsimotining asosiy kanallari va vositalari. Korxonalarining tashkiliy tuzilmalari va ularning logistika tomonidan boshqarish xizmatlari.

5-Mavzu. Logistikaning boshqaruv sohasida turli xil xizmatlar tizimlari o'zaro hamkorligi.

Mahsulotni tashish. Ombor xo'jaligi. Mahsulotni iste'molchilarga yetkazish. Moddiy resurslar. Ishlab chiqarish jarayonlari. Butlovchi buyum ombori. Iste'molchining buyurtmasi.. Chakana savdo.

6-Mavzu Logistikada strategiya va rejalashtirish

Logistika faoliyatining strategiyasi va uning turlari. Moddiy oqimlarni bashorat qilish. Strategik reja ko'rsatkichlarini aniqlash. Strategiyani ishlab chiqish va logistika sohasida uni oshirish.

Logistik faoliyatda strategiyaning turlari. Moddiy oqimlarni bashorat qilish va logistik tizim xizmat sohalarining ba'zi bir ko'rsatkichlarini aniqlash.

7-Mavzu. Yetkazuvchi.

Sotib olish. Moliyaviy resurslar. Sotish. Iste'molchi. Saqlash. qayta ishlash. Transport operatsiyalari. Ishlab chiqarish quvvati. Zahiralarni boshqariluvchi.

8-Mavzu. Transport logistikasi

Logistikada transport vazifalari va turlari. Transport turini tanlash omillari. Transport (taqsimot) masalasi va uni yechish tartibi.

Transport vositalarining turlari va ularning moddiy-texnika bazasi. Transportning barcha turlarining moddiy-texnika bazasi. Jitimoij ishlab chiqarish. Moddiy va nomoddiy ishlab chiqarish.

9-Mavzu. Logistika tizimida zahiralarni boshqarish

Zaxira turlari. Zaxiralarni boshqarish tizimida xarajatlar. Zaxiralarni nazorat qilish va boshqarish strategiyalari. Omborxonada ishning ko'rsatkichlari hisob-kitobi.

10-Mavzu. Logistikada zahiralarni boshqarish va tovar siyosati.

Zahiralarning belgilari va turlari. Zahiralarni boshqarish tizimi. Zahiralarning mavjudligi. Ishlab chiqarishning to'xtab qolishidagi yo'qotishlar.

<p>Boshqaruv qarorlarini qabul qilish, ishlab chiqarish buyurtmalarining bajarilishi, resurslar va is'temol talabi. Buyurtma bajarilish siklligi. Moddiy oqimlarni boshqarish tizimi. Moddiy oqimlarni boshqarishda bashoratlar. Moddiy oqimlarni boshqarish va tashkil etish jaraenida joy va vaqt aloqalari.</p>	<p>III. Amaliy mashg'ulotlar bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar <i>(fan bo'yicha laboratoriya ishlari va kursishlari mo'ljallanmagan)</i> Amaliy mashg'ulotlar uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. «Logistika» fanining predmeti va vazifalari 2. Logistik tizimi kontseptsiyasi 3. Logistikaning maqsadlari va tizimlari. 4. Logistikaning marketing va ishlab chiqarishni rejalashtirish bilan funktsional o'zaro bog'liqligi. 5. Logistikada materiallarni boshqarish va taqsimotni tashkil qilish 6. Logistikaning boshqaruv sohasida turli xil xizmatlar tizimlari o'zaro hamkorligi. 7. Iste'molchining buyurtmasi. 8. Logistikada strategiya va rejalashtirish 9. Yetkazuvchi. 10. Transport logistikasi 11. Logistika tizimida zahiralarni boshqarish 12. Logistikada zahiralarni boshqarish va tovar siyosati. 13. Zahiralarni omborga joylashtirish va joylashtirish tizimining ta'rifi. 14. Logistik tizimda maxsulotlarni omborga joylashtirish va omborda qayta ishlash tizimi 15. Avtomatlashtirilgan omborxonona. 16. Axborot logistikasi 17. Xarid xizmat logistikasi 18. Logistik servis xizmati. 19. Logistika tizim boshqaruvini tashkil etish <p>Guruhlarga beriladigan savollar va topshiriqlarga javoblar slaydlar, jadvallar ko'rinishida Excel, Power Point kompyuter dasturlarida tayyorlanadi.</p> <p>Amaliy mashg'ulotlarni o'tkazishda internet tizimidan keng foydalaniladi va uy vazifalarni qabul qilish taqdimot usulida amalga oshiriladi. Fanga oid masala va testlardan foydalaniladi.</p> <p>Amaliy mashg'ulotlarni tashkil etish bo'yicha kafedra professor-o'qituvchilari tomonidan ko'rsatma va tavsiyalar ishlab chiqiladi. Unda talabalar asosiy ma'ruza mavzulari bo'yicha olgan bilim va ko'nikmalarini amaliy masalalar yechish orqali yanada boyitadilar. Shuningdek, fanga doir turli darslik ham o'quv qo'llanmalar asosida, targetma materiallardan foydalanish orqali talabalar bilimlarini oshirish, statistik ma'lumotlar asosida mavzular bo'yicha</p>
--	---

<p>11-Mavzu. Zahiralarni omborga joylashtirish va joylashtirish tizimining ta'rifi. Materiallarni saqlash uchun uskunalar va ular sonini aniqlash. Ko'tarish transport uskunalar va ularga ehtiyojni aniqlash.</p> <p>12-Mavzu. Logistik tizimda maxsulotlarni omborga joylashtirish va omborda qayta ishlash tizimi Logistik tizimda ombor tushunchasi. Omborlarning turlari va asosiy vazifalari. Logistik tizimni texnik ta'minlash. Mikro va makrologistik tizimning texnik ta'minoti. Texnik ta'minoti moduli. Omborlarning texnologik ta'minoti buyicha turkumlanishi.</p> <p>13-Mavzu. Avtomatlashtirilgan omborxonona. Omborxonona agregat transport majmualari. Kutarish transport vositalarining asosiy vazifalari. Logistik tizimda omborga joylashtirishning eng qulay texnologiyasini tanlash. Logistik tizimda omborga joylashtirishning eng qulay texnologiyasining mezonlari. Omborxonona xujaligida rejalashtirilgan mehnat unumdorligi. Logistik tizim omborlarini boshqarishni avtomatlashtirish. Integratsiyalashgan axborot tizim va uning shakllari.</p> <p>14-Mavzu. Axborot logistikasi Logistik axborot tizimlari. Logistik axborot tizimlarning tuzilishi va faoliyati. Maqbul buyurtma masalasi. Axborotlar yordamida logistik tizimni harakatga kiritish. Teskari aloqaga ega axborot tizimini boshqarish. Logistik axborot tizimlarining turlari. Logistik axborot tizimlari qurilishining tamoyillari. Sotish kanallari. Sotish bashorati. Sotuvga buyurtma. Material oqimlarini boshqarish. Moliyani boshqarish. Yuk tashishni boshqarish. Iste'molchilarning vaqtinchalik jadvali.</p> <p>15-Mavzu. Xarid xizmat logistikasi Xarid logistikasining vazifasi va usullari. Xarid logistikasining muammolari va funktsiyalari. Materiallar xarid qilish jarayoni va uning asosiy bosqichlari.</p> <p>16-Mavzu. Logistik servis xizmati. Xarid qilish logistikasining amal qilish mexanizmi. Xaridorni rejalashtirish. Iste'molni aniqlash va tahlil qilish, buyurtma berilgan materiallarni miqdorini hisoblash. Xarid usulini aniqlash. Buyurtmani xujjati rasmlyashtirish. Xarid va o'zini ishlab chiqarishni tashkil qilish.</p> <p>17-Mavzu. Logistik tizim boshqaruvini tashkil etish Ishlab chiqarish logistikasida moddiy oqimlarni boshqarish. Ishlab chiqarish logistikasining asosiy vazifalari. Sanoat korxonasida moddiy oqimni boshqarish.</p>
--

tahlillar olib borish, masalalar yechish va boshqalar tavsifiya etiladi.
Amaliy mashg'ulotlar multimedia qurilmalari bilan jithozlangan auditoriyada bir akademik guruhga bir professor o'qituvchi tomonidan o'tkazilishi zarur.
Mashg'ulotlar faol va interfaol usullar yordamida o'tilishi, mos ravishda munosib pedagogik va axborot texnologiyalar qo'llanilishi maqsadga muvofiq.

IV. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar

Mustaqil ta'lim ta'lim uchun tavsifiya etiladigan mavzular:

1. «Logistika» fanining predmeti va vazifalari
2. Logistikaning rivojlanish bosqichlari.
3. Logistikaning asosiy maqsadi.
4. Logistika tashkiliy yo'nalish va texnologik yo'nalish.
5. Zaxiralar, ishlab chiqarish, taqsimlash, mahsulotlarni tashish, omborlarga joylash va axborot ta'minoti.
6. Logistik tizimi kontseptsiyasi
7. Logistikaning funksiyalari va tamoyillari.
8. Logistikaning kontseptual tashkil etuvchilari
9. Logistikaning marketing va ishlab chiqarishni rejalashtirish bilan funksional o'zaro bog'liqligi.
10. Logistik tizim tushunchasi va uning kontseptsiyasi.
11. Logistika tizimining faoliyat yuritishini baholash.
12. Logistika materiallarni boshqarish va taqsimotni tashkil qilish
13. Moddiy oqim tushunchasi va uning harakatlanish sxemasi.
14. Logistika axborot va moliyaviy oqimlar.
15. Moddiy oqimlar harakatlari sxemasining ta'rifi.
16. Mahsulotni tashish. Ombor xo'jaligi.
17. Logistika strategiya va rejalashtirish
18. Logistika faoliyatining strategiyasi va uning turlari.
19. Moddiy oqimlarni bashorat qilish va logistik tizim xizmat sohalarning ba'zi bir ko'rsatkichlarini aniqlash.
20. Transport logistikasi
21. Logistika transport vazifalari va turlari.
22. Transport turini tanlash omillari.
23. Transport (taqsimot) masalasi va uni yechish tartibi.
24. Transport vositalarining turlari va ularning moddiy-texnika bazasi.
25. Ijtimoiy ishlab chiqarish. Moddiy va nomoddiy ishlab chiqarish.
26. Logistika tizimida zahiralarini boshqarish
27. Zaxira turlari.
28. Zaxiralarni boshqarish tizimida xarajatlar.
29. Zaxiralarni nazorat qilish va boshqarish strategiyalari.
30. Omborxonada ishning ko'rsatkichlari hisob-kitobi.
31. Logistika zahiralarini boshqarish va tovar siyosati.

32. Zahiralarining belgilari va turlari.
33. Zahiralarini boshqarish tizimi.
34. Zahiralarining mavjudligi.
35. Zahiralarini omborga joylashtirish va joylashtirish tizimining ta'rifi.
36. Materiallarni saqlash uchun uskunalar va ular sonini aniqlash.
37. Logistik tizimda mahsulotlarni omborga joylashtirish va omborda qayta ishlash tizimi
38. Logistik tizimda ombor tushunchasi.
39. Omborlarning turlari va asosiy vazifalari.
40. Logistik tizimni texnik ta'minlash.
41. Texnik ta'minoti moduli. Omborlarning texnologik ta'minoti buyicha turkumlanishi.
42. Avtomatlashtirilgan omborxonalar.
43. Omborxonalar agregat transport majmualari.
44. Sotish kanallari.
45. Sotish bashorati.
46. Sotuvga buyurtma.
47. Yuk tashishni boshqarish.
48. Iste'molchilarning vaqtinchalik jadvali.
49. Xarid xizmat logistikasi
50. Xarid logistikasining vazifasi va usullari.
51. Materiallar xarid qilish jarayoni va uning asosiy bosqichlari.
52. Logistik servis xizmati.
53. Xarid usulini aniqlash.
54. Buyurtmani xujjatli rasmiylashtirish.

Logistika tizim boshqaruvini tashkil etish

Ishlab chiqarish logistikasida moddiy oqimlarni boshqarish.

Ishlab chiqarish logistikasining asosiy vazifalari.

Sanoat korxonasida moddiy oqimni boshqarish.

Mustaqil o'zlashtiriladigan mavzular bo'yicha talabalar tomonidan loyiha ishi, esse, tezis yoki ilmiy maqola yozish, referatlar tayyorlash va uni taqdimot qilish tavsifiya etiladi.

V. Fan o'qitilishidan kutiladigan natijalar (shakllanadigan kompetensiyalar)

«Logistika» o'quv fanini o'zlashtirish jarayonida amalga oshiriladigan masalalar doirasida talaba:

1. Logistikaning predmeti, ob'ekti, logistikaning asosiy maqsadi, logistik tizim tushunchasi va uning kontseptsiyasi, innovatsion logistik zanjir, logistikaning funksional sohalari va ularning tavsifi, logistik oqim va uning turlari, logistika tizimida zahiralarini boshqarish, logistik axborot tizimlari, xarid,

<p>servis xizmati logistikasi haqida <i>tassavurga ega bo'lishi</i>:</p>	<p>2. Logistikada moddiy oqimlarni ratsional tashkil etish, ularning hisobiga xo'jalik foyi yati samaradorligining oshishini ta'minlovchi printsiplarni oshirish, logistikada rejalashtirish asosiy jarayonlarini tahlil etishni, logistik tizimida transport masalasi va uni yechish tartibini ishlab chiqishni, logistikada zahiralarni nazorat qilish va boshqarish strategiyasini ishlab chiqish, logistik xizmat ko'rsatish darajasini baxolash usullarini, logistikada materiallarni harid qilish va uni rejalashtirishni <i>bilish va ulardan foydalana oshirish</i>;</p> <p>3. Logistikada nazariyasi va amaliyotida uchraydigan nazariyadan, samarali qarorlar qabul qilish metodlaridan va usullaridan foydalanish bo'yicha <i>ko'nikma va malakalarga ega bo'lishi</i>;</p> <p>4. Logistikaga doir turli nazariy va amaliy masalalarni yechish uchun qo'llaniladigan iqtisodiy, iqtisodiy-matematik va statistika metodlaridan foydalanish to'g'risida <i>tushunchaga ega bo'lish</i> kerak.</p> <p>Bu fan mutaxassislarida logistikaning asosiy sohalaridan bo'yicha tayanch bilimlarini shakllantiradi. Logistikaning asosiy sohalarini bo'lib sotib olib jamlash, ishlab chiqarish logistikasi, transport logistikasi, axborot logistikasi, omborlarga joylash va boshqalar hisoblanadi. Bu fan ishlab chiqarishni xom ashyo bilan ta'minlashdan boshlab ishlab chiqarilgan mahsulotlarni iste'molchilarga yetkazishgacha bo'lgan hamma masalalarni qamrab oladi. «Logistika» fani ixtisoslik fanlar blokining asosiy fanlaridan biri hisoblanadi.</p>
3	<p>VI. Ta'lim texnologiyalari va metodlari:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ma'ruzalar; • real vaziyatga asoslangan amaliy ishlarni bajarish; • esse, tezis va maqolalar yozish; • vaziyatli topshiriqlarni (keys-stadi) yechish; • jarayonli-yo'naltirilgan ta'lim; • muhokamalarda ishtirok etish; • kichik guruhlarda ishlash; • loyiha ishi bajarish; • mustaqil ishlarni bajarish; • taqdimot tayyorlash; • turli darajadagi testlarni yechish; • so'tov o'tkazish.
4	<p>VII. Kreditlarni olish uchun talablar:</p> <p>Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to'la o'zlashtirish, tahlil natijalarini to'g'ri aks ettira olish, o'rganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil mushohada yuritish va joriy, oraliq nazorat shakllarida berilgan vazifa va topshiriqlarni</p>

5	<p>bajarish, yakuniy nazorat bo'yicha test yoki yozma ishini topshirish.</p> <p>Asosiy adabiyotlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Xo'jayev F.E., Po'latxo'jayeva D.M., Altiyeva S.A., «Tijorat va servis logistikasi» – Toshkent: «Iqtisodiyot», - 2020, -232bet. 2. Q.A/Dadaboyev.Logistika. O'zbekiston respublikasi Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirligi, Toshkent davlat iqtisodiyoti universiteti. T.: Iqtisod -moliya, - 2007, -236bet. 3. Umarova D.M., Bo'ronova M.A. Logistika: O'quv qo'llanma.O'zbekiston respublikasi Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirligi –T.: cho'lpon nomidagi NMIU, - 2019, -252bet. 4. Gaydaenko A.A., Gaydaenko O.V. Logistika. Uchebnik. – M.: KNORUS, 2019. – 277 str. 5. Nerush, Yu. M. Logistika. Uchebnik / Yu.M. Nerush, A.Yu. Nerush. - M.: Yurayt, 2021. - 560 c. 6. Gadjinskiy A.M. Logistika. Uchebnik.– M.: «Dashkov i K», 2020. – 432str. 7. Amirov, Magomed Yedinaya transportnaya sistema / Magomed Amirov. - M.: KnoRus media, 2017. - 671 b <p>Qo'shimcha adabiyotlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Mirziyoyev Sh.M. Yangi O'zbekiston strategiyasi. –Toshkent: “O'zbekiston” nashriyoti, 2021, 464 b. 2. Mirziyoyev Sh.M. Buyuk kelajagimizni mard va olijanob xalqimiz bilan birga quramiz. -T.: “O'zbekiston” nashriyoti, 2017-488 b. 3. Mirziyoyev Sh. M. BMT bosh assambleyasining 75-sessiyasida so'zlagan nutqi. O'zAA. 23.09.2020y 4. Неруш, Ю. М. Проектирование логистических систем. Учебник и практикум / Ю.М. Неруш, С.А. Панов, А.Ю. Неруш. - М.: Юрайт, 2015. - 422 с. 5. Организация перевозок грузов. - М.: Академия, 2015. - 304 с. 6. Основы логистики / Под редакцией В.В. Щербакова. - М.: Питер, 2016. - 432 с. 7. Моисеева Н.К. Экономические основы логистики. Учеб. пособ. - М.: ИНФРА-М, 2010. 8. Антошина А.В., Вершкова Е.М. Практикум по логистике. Учебное пособие. – Томск.: Томский политехнический университет – 2013г. 130стр. <p>Axborot manbalari</p> <p>http:// www.lex.uz http://www.mineconomi.uz. http://www.mf.uz</p>
---	---

http://www.stat.uz http://www.soliq.uz http://www.cbu.uz http://www.wordbank.org http://www.ebrd.org http://www.imf.org http://www.ziynet.uz	<p>6 O'quv dasturi Termiz davlat universiteti Kengashining 2024 yil " ___ " _____ -sonli bayonnomasi bilan ma'qullangan.</p>
<p>7 Fan/modul uchun mas'ullar: B.E.To'rayev - TerDU "Iqtisodiyot" kafedrasini mudiri, PhD L.A.Djo'rayeva - TerDU "Iqtisodiyot" kafedrasini o'qituvchisi A.Ahmedov - TerDU "Iqtisodiyot" kafedrasini katta o'qituvchi.</p> 	<p>8 Taqrizchilar: Absamatov A.E. - TerDU "Iqtisodiyot" kafedrasini o'qituvchisi, i.f.n. Norqobilov.N.N. - TerDU "Iqtisodiyot" kafedrasini PhD </p>